

Arkivnr: 2016/1883-2
Saksbehandlar: Ingeborg Borgen Takle

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		19.05.2016

Uttale til Høring - Råd i kommuner og fylkeskommuner for ungdom, eldre og personer med nedsett funksjonsevne

Samandrag

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte 15.02.2016, i samarbeid med Arbeids- og sosialdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, ut eit høyringsnotat med forslag om ein ny paragraf i kommuneloven § 10 b om råd i kommunar og fylkeskommunar for ungdom, eldre og personar med funksjonsnedsetting.

I høyringsnotatet foreslår Kommunal- og moderniseringsdepartementet at eldre og personar med funksjonsnedsetting fortsatt skal ha ein lovpålagt rett til medverknad, mens ein tilsvarende lovfesta ordning for ungdom skal vere frivillig for kommunane og fylkeskommunane. Dersom ein kommune eller ein fylkeskommune ønskjer å ha eit ungdomsråd eller ein anna form for ungdomsmedverknad, må den etter forslaget følgje det regelverket som er laga for ungdomsmedverknad.

Lovforslaget

I kommunelova (lov 25. september 1992 nr. 107) skal ny § 10 b lyde:

«§ 10 b Råd for ungdom, eldre og personer med funksjonsnedsettelse
Kommunestyret og fylkestinget skal selv velge eldreråd og råd for personer med funksjonsnedsettelse.

Kommunestyret eller fylkestinget bestemmer selv om det skal etableres et ungdomsråd med en valgperiode på inntil to år.

Rådene er rådgivende organer for kommunen og fylkeskommunen og har rett til å uttale seg i saker som gjelder ungdom, eldre og personer med funksjonsnedsettelse.

Departementet gir forskrifter om oppgaver, organisering og saksbehandling for råda.»

Fylkesrådmannen tilrår at forslaget til departementet vert vedteke på alle punkt unntatt:

«Kommunestyret eller fylkestinget bestemmer selv om det skal etableres et ungdomsråd med en valgperiode på inntil to år.»

Fylkesrådmannen rår til at ungdomsråd vert lovfesta på lik line med eldreråd og råd for menneske med nedsett funksjonsevne fordi det vil styrke Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval. Råd frå desse organa vil dermed representerer ungdom i heile Hordaland.

Høyringsfrist er 20. mai 2016.

Forslag til vedtak

Fylkesutvalet støttar departementet sitt forslag til endring av kommunelova og nedlegging av særlovane om eldreråd og råd for menneske med nedsett funksjonsevne.

Fylkesutvalet ber departementet om å vurdere lovfesting av ungdomsråd i kommunar og fylkeskommunar for å sikre at dei fylkeskommunale medverknadsorgana for ungdom vert styrka, både med legitimitet ved å representere heile fylket og ved kompetanse som ungdomane får med seg frå eit underliggende organ.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør økonomi og organisasjon

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 26.04.2016

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte 15.02.2016, i samarbeid med Arbeids- og sosialdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, ut eit høyringsnotat med forslag om ein ny paragraf i kommuneloven § 10 b om råd i kommunar og fylkeskommunar for ungdom, eldre og personar med funksjonsnedsetting. Her er webadressa til høyringsnotatet i sin heilheit:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing--rad-i-kommuner-og-fylkeskommuner-for-ungdom-eldre-og-personer-med-funksjonsned/id2475169/>.

I høyringsnotatet foreslår Kommunal- og moderniseringsdepartementet at eldre og personar med funksjonsnedsetting fortsatt skal ha ein lovpålagt rett til medverknad, mens ein tilsvarande lovfesta ordning for ungdom skal vere frivillig for kommunane og fylkeskommunane. Dersom ein kommune eller ein fylkeskommune ønskjer å ha eit ungdomsråd eller ein anna form for ungdomsmedverknad, må den etter forslaget følgje det regelverket som er laga for ungdomsmedverknad.

Bakgrunn

Regjeringa meiner det er viktig med medverknad frå ulike grupper av innbyggjarar som er særleg avhengige av tenestene frå kommunane og fylkeskommunane. Eldre og personar med funksjonsnedsetjing har i dag ein lovfesta rett til medverknad, jf. lov 8. november om kommunale og fylkeskommunale eldreråd, som vert forvalta av Arbeids- og sosialdepartementet (ASD), og lov 17. juni 2005 om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m., som vert forvalta av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD).

For å sikre like reglar, og for å gjere det enklare for kommunane og fylkeskommunane å forvalte medverknadsorgana, foreslår Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) at kommunelova får ei ny generell føresegn om råd i kommunane og fylkeskommunane for ungdom, eldre og personar med funksjonsnedsetjing. Forslaget er utarbeidd i samråd med ASD og BLD.

Det har vore opp til kommunane sjølve om dei vil ha medverknadsordningar for andre grupper, og korleis dei i så fall skal organiserast. Regjeringa vil foreslå ei løysing der det er frivillig for kommunane og fylkeskommunane å ha eit ungdomsråd eller ei anna form for ungdomsmedverknad, men dersom dei vel å ha ei slik ordning, må dei følgje systemet i lova.

Departementet foreslår at eldre og personar med funksjonsnedsetjing framleis skal ha ein lovpålagd rett til medverknad, medan ei tilsvarande lovfesta ordning for ungdom skal vere frivillig for kommunane og fylkeskommunane. Dersom ein kommune eller ein fylkeskommune ønskjer å ha eit ungdomsråd eller ei anna form for medverknad frå ungdom, må dei etter forslaget følgje det regelverket som er laga for ungdomsmedverknad.

Departementet foreslår i høyringsnotatet å oppheve eldrerådslova og lova om råd for menneske med nedsett funksjonsevne og erstatte dei med ei ny generell føresegn i kommunelova om råd i kommunane og fylkeskommunane for ungdom, eldre og personar med funksjonsnedsetjing, i tillegg til forskrifter med utfyllande reglar for desse to ordningane.

I Hordaland fylkeskommune har ein alle tre medverknadsorgana; Ungdommens fylkesting, fylkeseldrerådet og rådet for menneske med nedsett funksjonsevne.

Lovforslaget

I kommunelova (lov 25. september 1992 nr. 107) skal ny § 10 b lyde:

§ 10 b Råd for ungdom, eldre og personer med funksjonsnedsettelse
Kommunestyret og fylkestinget skal selv velge eldreråd og råd for personer med funksjonsnedsettelse.

Kommunestyret eller fylkestinget bestemmer selv om det skal etableres et ungdomsråd med en valgperiode på inntil to år.

Rådene er rådgivende organer for kommunen og fylkeskommunen og har rett til å uttale seg i saker som gjelder ungdom, eldre og personer med funksjonsnedsettelse.

Departementet gir forskrifter om oppgaver, organisering og saksbehandling for råda.

Departementet sine merknadar til lovforslaget

Kommunelova får ei ny føresegn i kapittel 2 som dreier seg om kommunale og fylkeskommunale organ: §10 b om råd for ungdom, eldre og personar med funksjonsnedsetjing. Føresegna erstattar dei to særlovene om eldreråd og råd eller anna representasjonsordning for personar med nedsett funksjonsevne, som begge vert oppheva.

I første ledd står det at kvart kommunestyre og fylkesting skal etablere eit eldreråd og eit råd for personar med funksjonsnedsetjing. Kommunestyret og fylkestinget kan ikkje delegere myndigheit. I motsetning til tidlegare vert det ikkje opna for val av ei anna medverknadsordning enn "råd" for personar med funksjonsnedsetjing. Det vert for det første grunngeve med at det tidlegare ikkje har vore ein tilsvarande valfridom for eldre, og ein går ut frå at rådsmodellen gjev arbeidet større legitimitet og dermed også større gjennomslagskraft. Vidare står det i første ledd at kommunestyret og fylkestinget også skal velje medlemmer til desse råda. Ifølgje fjerde ledd ligg det til departementet å lage forskrifter om korleis kommunane og fylkeskommunane skal velje medlemmene, kor mange medlemmer det skal vere, korleis råda skal organiserast, kva for oppgaver råda skal ha, etc.

Det følgjer av andre ledd at det er opp til det einskilde kommunestyret eller fylkestinget å bestemme om dei vil ha eit tilsvarande råd for ungdom. Dette er ei frivillig ordning, i motsetning til råda for eldre og personar med funksjonsnedsetjing. Det står at valperioden for ungdomsråd er på inntil to år. Grunnen er at ungdom er i ein livsfase der det er upraktisk å binde seg til den ordinære valperioden på fire år.

At nemninga "ungdomsråd" er brukt, er ikkje til hinder for at kommunestyret eller fylkestinget kan velje ei form for medverknad som ut frå lokale forhold er betre eigna, som barn og unges kommunestyre, etc. Dersom eit kommunestyre eller fylkesting innfører ei fast og formalisert ordning med ungdomsråd eller ei anna medverknadsordning for unge, må ordninga følgje det regelverket som er laga for denne ordninga. Det følgjer av fjerde ledd i paragrafen.

"Eldre" er i denne samanhengen menneske som har fylt 60 år. Dette er ei endring i forhold til gjeldande rett. I eldrerådslova § 2 andre ledd står det at fleirtalet av rådsmedlemmene skal vere alderspensjonistar. I rundskrivet til lova er "alderspensjonist" definert som ein som tek imot alderspensjon. Det er ikkje eit krav at dei tek imot pensjon frå folketrygda, dvs. at dei også kan vere under 62 år. Personar som ikkje tek imot alderspensjon, vert uansett rekna for å vere alderspensjonistar når dei har fylt 67 år. Departementet meiner det er ei forenkling å operere med ei aldersgrense for eldre på 60 pluss. Det er mange yrke som utløyser ein alderspensjon i tidleg alder, utan at personane det gjeld, vert rekna som "eldre" i vanleg språkbruk. Det kan også vere føremålstenleg at personar som er i slutfasen av yrkeslivet, kan veljast inn i eit eldreråd og dele erfaringane sine om overgangen frå arbeidsliv til pensjonisttilvære.

"Personar med funksjonsnedsetjing" omfattar personar med tap av eller skade på ein kroppsdel eller kroppsfunksjon. Både fysiske, psykiske og kognitive funksjonar er rekna med.

"Ungdom" har her ei øvre aldersgrense på 18 år. Ein ungdom som fyller 19 eller 20 år i løpet av valperioden, kan likevel halde fram i vervet ut perioden. Ifølgje norsk lov og FNs barnekonvensjon er alle under 18 år å rekne som "barn". Etter det departementet kjenner til, er det ikkje mange medverknadsordningar der representantane er under 12 år. Departementet meiner at slike organ må kunne setjast saman etter ei totalvurdering i den einskilde kommunen og fylkeskommunen, og ønskjer ikkje å gje dei folkevalde mindre handlingsrom enn dei har i dag.

I tredje ledd står det at råda for ungdom, eldre og personar med nedsett funksjonsevne kan gje kommunestyret eller fylkestinget råd i saker som er viktige for desse tre gruppene. Retten til å uttale seg i

saker som er viktige, inneber at tilrådingane deira skal formidlast til kommunestyret eller fylkestinget før dei gjer vedtak. Medlemmer av desse råda har ikkje rett til å delta i møta med mindre dei er inviterte av kommunestyret eller fylkestinget for å gjere greie for synspunkta sine i ei konkret sak. Dei kan likevel vere til stades på opne møte i kommunen, på same måte som allmenta elles, i tråd med reglane om møteoffentlegheit.

Råda for ungdom, eldre og personar med funksjonsnedsetjing skal kunne uttale seg i saker på eige initiativ og i sakene dei får tilsendt. Saksfeltet vil til dømes vere tenester (som helse-, skule-, kultur- og transporttilbod) som er retta mot desse gruppene, og meir overordna saker i form av planarbeid (kommune- og økonomiplan), i tillegg til budsjett.

Om innhaldet i ny forskrift om eldreråd

Som omtalt i kapitla 1 og 4 i høyringsnotatet vil departementet utforme forskrifter til føresegnene om råd i kommunelova. Vidare gjer dei greie for kva reglar som vil inngå i forskrift om eldreråd.

Føremål

Det skal vere ein føremålsparagraf der det skal stå at føremålet med rådet er å leggje til rette for at eldre vert sikra ein brei, open og tilgjengeleg brukarmedverknad i saker som betyr særleg mykje for levevilkåra til dei eldre.

Oppretting

Det skal vere ei føresegn om korleis eldreråd skal etablerast. Det skal stå at kommunane og fylkeskommunane er ansvarlege for å opprette eit råd for eldre. Kommunestyret og fylkestinget skal vedta mandat, samansetnad av og funksjonsperiode for rådet.

Det vil bli foreslått at kommunestyret eller fylkestinget sjølv kan avgjere kva geografisk område eldrerådet skal etablerast for.

Organisering

Det skal vere ei føresegn om korleis eldreråda skal organiserast. Det skal stå at kommunestyret og fylkestinget skal sørge for at dei administrative funksjonane, mellom anna sekretariatshjelp, vert tekne vare på.

Det skal stå at kommunane og fylkeskommunane skal etablere gode rutinar lokalt som bidreg til at eldrerådet får aktuelle saker til behandling i god tid før kommunestyret eller fylkestinget eller eit anna folkevalt organ skal gjere vedtak i saka.

Det skal vidare stå at eldrerådet skal uttale seg før kommunestyret og fylkestinget set ned eit sekretariat, før det vert fastsett saksbehandlingsreglar, og før det vert vedteke budsjett for rådet.

Val og samansetnad

Det skal stå at kommunestyret og fylkestinget vedtek kor mange medlemmer og varamedlemmer eldrerådet skal ha.

Det skal gå fram at pensjonistforeiningar har rett til å fremje forslag om medlemmer til eldrerådet. Også folkevalde og kommune- eller fylkesadministrasjonen skal ha forslagsrett.

I merknaden til lovforslaget går det fram at medlemmene skal vere fylt 60 år. Det bør veljast personar med eit vidt aldersspenn for å sikre kunnskap om ulike livsfasar.

Rådet utnemner sjølv leiar og nestleiar.

Oppgåver

Det skal stå at eldrerådet er eit rådgjevande organ for kommunen og fylkeskommunen, og at rådet har rett til å uttale seg om alle saker som vedkjem dei.

Rådet bør også involverast i utgreiingsfasen. Rådet kan ta opp saker på eiga hand.

Tilrådingane og fråsegnene frå eldrerådet skal følgje saksdokumenta til det kommunale eller fylkeskommunale organet som tek den endelege avgjerda i saka.

Eldrerådet skal kvart år utarbeide ei årsmelding som skal leggjast fram for kommunestyret eller fylkestinget.

Felles råd

Det skal stå at kommunestyret eller fylkestinget kan velje å opprette felles råd for eldre og personar med nedsett funksjonsevne.

Om innhaldet i ny forskrift om råd for personar med funksjonsnedsetjing

Som omtalt i kapitla 1 og 4 i høyringsnotatet vil departementet utforme forskrifter til føresegnene om råd i kommunelova. Vidare gjer dei greie for kva reglar som vil inngå i forskrift om råd for personar med funksjonsnedsetjing.

Føremål

Det skal vere ein føremålsparagraf der det skal stå at føremålet med rådet er å leggje til rette for at personar med funksjonsnedsetjing vert sikra ein brei, open og tilgjengeleg brukarmedverknad i saker som betyr særleg mykje for levevilkåra deira.

Oppretting

Det skal vere ei føresegn om korleis råd for personar med funksjonsnedsetjing skal etablerast. Det skal stå at kommunane og fylkeskommunane er ansvarlege for å opprette eit råd for personar med funksjonsnedsetjing. Kommunestyret og fylkestinget skal vedta mandat, samansetnad av og funksjonsperiode for rådet.

Det vil bli foreslått at kommunane eller fylkeskommunane sjølve kan avgjere kva geografisk område rådet for personar med funksjonsnedsetjing skal etablerast for.

Organisering

Det skal vere ei føresegn om korleis rådet for personar med funksjonsnedsetjing skal organiserast. Det skal stå at kommunane og fylkeskommunane skal sørgje for at dei administrative funksjonane, mellom anna sekretariatshjelp, vert tekne vare på.

Det skal stå at kommunane og fylkeskommunane skal etablere gode rutinar lokalt som bidreg til at rådet for personar med funksjonsnedsetjing får aktuelle saker til behandling i god tid før kommunestyret eller fylkestinget eller eit anna folkevalt organ skal gjere vedtak i saka.

Det skal vidare stå at rådet for personar med funksjonsnedsetjing skal få uttale seg før kommunestyret eller fylkestinget set ned eit sekretariat, før det vert fastsett saksbehandlingsreglar, og før det vert vedteke budsjett for rådet.

Val og samansetnad

Det skal stå at kommunestyret eller fylkestinget vedtek kor mange medlemmer og varamedlemmer rådet for personar med funksjonsnedsetjing skal ha.

Rådet utnemner sjølv leiar og nestleiar.

Det skal gå fram at organisasjonar for menneske med funksjonsnedsetjing har rett til å fremje forslag om medlemmer til rådet. Også politikarar og administrasjonen i kommunen eller fylkeskommunen skal ha forslagsrett. Fleirtalet av medlemmene bør vere personar med funksjonsnedsetjing.

Oppgåver

Det skal stå at rådet for personar med funksjonsnedsetjing er eit rådgjevande organ for kommunane og fylkeskommunane, og at dei har rett til å uttale seg om alle saker som vedkjem dei. Rådet bør også involverast i utgreiingsfasen. Rådet kan ta opp saker på eiga hand.

Tilrådingar og fråsegner frå rådet for personar med funksjonsnedsetjing skal følgje saksdokumenta til det kommunale eller fylkeskommunale organet som tek den endelege avgjerda i saka.

Rådet skal kvart år utarbeide ei årsmelding som skal leggjast fram for kommunestyret eller fylkestinget.

Felles råd

Det skal stå at kommunestyret og fylkestinget kan velje å opprette felles råd for eldre og personar med funksjonsnedsetjing.

Om innhaldet i ny forskrift om ungdomsråd eller anna form for medverknadsordning for ungdom

Som omtalt i kapitla 1 og 4 i høyringsnotatet vil departementet utforme forskrifter til føresegnene om råd i kommunelova. Vidare gjer dei greie for kva reglar som vil inngå i forskrift om ungdomsråd eller anna form for medverknadsordning for ungdom.

Føremål

Det skal vere ein føremålsparagraf der det skal stå at føremålet med medverknadsordninga er å leggje til rette for at unge menneske vert sikra ein brei, open og tilgjengeleg brukarmedverknad i saker som betyr særleg mykje for levevilkåra til ungdommen.

Oppretting

Det skal vere ei føresegn om korleis eit ungdomsråd eller ei anna form for medverknadsordning for ungdom kan etablerast. Det skal stå at kommunane og fylkeskommunane er ansvarlege for å opprette eit råd for ungdom eller ei anna form for medverknadsordning, til dømes barn og ungdoms kommunestyre eller fylkesting.

Dersom det skal opprettast eit ungdomsråd, skal det vere ei fast og formalisert ordning. Ekspertgruppemøte med ungdom, høyringar ved særskilde høve, etc. skal ikkje omfattast av regelverket for ungdomsråd. Kommunestyret og fylkestinget skal vedta mandat, samansetnad av og funksjonsperiode for ungdomsrådet eller ei anna medverknadsordning for ungdom.

Det vil bli foreslått at kommunane eller fylkeskommunane sjølve kan avgjere kva som skal vere det geografiske området ungdomsrådet eller medverknadsordninga for ungdom skal etablerast for.

Organisering

Det skal vere ei føresegn om korleis eit ungdomsråd eller ei anna form for medverknadsordning for ungdom skal organiserast. Det skal stå at kommunane og fylkeskommunane skal sørge for at dei administrative funksjonane, mellom anna sekretariatshjelp, vert tekne vare på.

Det skal stå at kommunane eller fylkeskommunane skal etablere gode rutinar lokalt som bidreg til at ungdomsrådet eller ei medverknadsordning for ungdom får aktuelle saker til behandling i god tid før kommunestyret, fylkestinget eller eit anna folkevalt organ skal gjere vedtak i saka.

Det skal vidare stå at ungdomsrådet eller ei anna medverknadsordning for ungdom skal få uttale seg før kommunestyret eller fylkestinget set ned eit sekretariat og bestemmer plasseringa, før det vert fastsett saksbehandlingsreglar, og før det vert vedteke budsjett for organet.

Val og samansetnad

Det skal stå i forskrifta at kommunestyret og fylkestinget vedtek kor mange medlemmer og varamedlemmer eit ungdomsråd eller ei medverknadsordning for ungdom skal ha. Organet utnemner sjølv leiar og nestleiar. Det skal gå fram at det sitjande ungdomsrådet eller medverknadsordninga for ungdom, fritidsklubbar, elevråd og lokale ungdomsorganisasjonar har rett til å fremje forslag om medlemmer til eit nytt ungdomsråd

eller ei ny medverknadsordning for ungdom. Også folkevalde og kommune- og fylkesadministrasjonen skal ha forslagsrett.

Oppgåver

Det skal stå i forskrifta at ungdomsrådet eller medverknadsordninga for ungdom er eit rådgjevande organ for kommunen og fylkeskommunen, og at dei skal ha rett til å uttale seg om alle saker som vedkjem dei. Dei bør også involverast i utgreiingsfasen. Eit ungdomsråd eller ei medverknadsordning for ungdom kan ta opp saker på eiga hand.

Tilrådingane og fråsegnene frå ungdomsrådet eller medverknadsordninga skal følgje saksdokumenta til det kommunale eller fylkeskommunale organet som tek endeleg avgjerd i saka.

Ungdomsrådet eller medverknadsordninga for ungdom skal kvart år utarbeide ei årsmelding som skal leggast fram for kommunestyret eller fylkestinget.

Medverknad

Høyringsnotatet har vore lagt fram for dei tre medverknadsorgana i fylkeskommunen; Ungdommens fylkesutval (UFU), fylkeseldrerådet (FYEL) og rådet for menneske med nedsett funksjonsevne (RMNF). Av dei tre ønskja to å sende inn ein uttale til fylkesutvalet, UFU og RMNF, og ein valde å sende ein uttale direkte til departementet (FYEL).

UFU gjorde slikt vedtak om uttale:

«Hordaland ungdommens fylkesutval meiner at det bør vere lovfesta ungdomsmedverknadsorgan på kommunalt, fylkeskommunalt og statleg nivå. Vi ynskjer at ungdom skal ha ein reell medverknadsmoglegheit og for å sikre at ungdom skal ha dette er det behov for lovfesting av ungdomsmedverknadsorgan.

For at ein skal kunne sikre seg at ungdom vert høyrd på lik linje med andre aldersgrupper, er det viktig at det fins retningslinjer, desse retningslinjene må ikkje stride mot eksisterande retningslinjer/vedteker for eksisterande medverknadsorgan for ungdom.»

RMNF hadde slik bakgrunn til uttala:

«Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte 15.02.2016 samen med Arbeids- og sosialdepartementet og Barne-, likestillings- inkluderingsdepartementet ut eit høyringsnotat med forslag om eit nytt punkt i kommuneloven § 10 b om råd i kommunar og fylkeskommunar for ungdom, eldre og personar med funksjonsnedsetting.

Kommunane og fylkeskommunane skal sørge for at menneske med nedsett funksjonsevne vert sikra open, brei og tilgjengeleg medverknad i arbeid med saker som er særleg viktig for dei. Det gjeld mellom anna arbeid mot diskriminering på grunn av nedsett funksjonsevne, tilgjengelegheit og likeverdige tenester for menneske med nedsett funksjonsevne. Medverknad skal i hovudsak skje gjennom rådgjeving og fråsegner.

Intensjonen med rådet er mellom anna å medverke til at menneske med nedsett funksjonsevne får tilgang til dei kommunale og fylkeskommunale tenestene som er nødvendige for at dei skal fungere best mogeleg. Det kan gjelde både lovpålagde og ikkje-lovpålagde tenester. Rådet skal medverke til å synleggjere behova som ulike grupper med nedsett funksjonsevne har, og kva som er gode løysingar for dei.

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne (RMNF) handsama spørsmålet om høyring på sitt møte den 11.04.2016 der ein fekk innspel til uttale og vedtok å setje ned eit arbeidsutval til å skrive ein uttale på vegne av rådet.»

RMNF gjorde slikt vedtak til uttale:

«RMNF i Hordaland fylkeskommune vil uttale følgjande:

1. RMNF er einig med departementet at personar med funksjonsnedsetjing og eldre framleis skal ha ein lovpålagd rett til medverknad. RMNF vil tilrå at den same retten også skal gjelde for ungdomsråd.
2. RMNF meiner at fylkeskommunen skal ha eigne råd for ungdom, for eldre og for menneske med nedsett funksjonsevne - og at eigne råd for dei tre gruppene også må vere hovedregel i kommunane. Unntaket med felles råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne kan vere svært små kommunar.
3. Når det gjeld samansetjing av rådet for menneske med nedsett funksjonsevne rår ein til å vidareføre dagens ordning med 7 medlemmer der 3 er politikare og 4 etter forslag frå organisasjonane. Ein rår vidare til at fylkestinget vedtar mandat for rådet og oppnemner rådet sine medlemmer.»

Fylkesrådmannen si vurdering

Fylkesrådmannen rår til at forslaget til departementet vert vedteke på alle punkt unntatt:

«Kommunestyret eller fylkestinget bestemmer selv om det skal etableres et ungdomsråd med en valgperiode på inntil to år.»

Ungdommens fylkesutval (UFU) er eit arbeidsutval for Ungdommens fylkesting (UFT) som møtast ein gong i året. På UFT vert Ungdommens planprogram for det året vedteke, samt at nye UFU vert vald. Medlemene i UFT består av to representantar frå dei kommunale ungdomsråda i Hordaland. Dersom ein kommune ikkje har ungdomsråd kan kommunen sende to engasjerte ungdommar. På tidlegare UFT har ca ein tredjedel av fylkeskommunen sine 33 kommunar vore representert. Det er grunna at kommunane ikkje har ungdomsråd, ikkje finn ungdommar som kan delta om dei ikkje har ungdomsråd eller at dato ikkje passa.

UFT er avhengig av eit godt oppmøte frå kommunane for å kunne vere representativt for ungdom i Hordaland, og for å kunne gi gode råd til fylkeskommunale organ. Det vil derfor styrke legitimiteten til UFT og UFU dersom alle kommunane i Hordaland har ungdomsråd.

Der UFT har møte ein gong i året har UFU møter kvar månad. Vervet i UFU er tidkrevjande og krev representantar som er kompetente og har nok tid til å gjennomføre arbeidet. Kompetanse i dette døme vil seie engasjement og nok informasjon om arbeidet til å verte motivert til å arbeidet på fylkesnivå. Det er berre representantar på UFT som kan verte valde til UFU. Dersom alle kommunane i Hordaland har ungdomsråd som sendar representantar til UFT vil det sikre ein god rekruttering til UFU. I tillegg vil dei representantane ha ein høgare kompetanse fordi dei har fått trening gjennom arbeidet i det kommunale ungdomsrådet.

Departementet visar til at nokre kommunar er små og at dersom dei ikkje har vidaregåande skule vil det vere få ungdom igjen som kan drive eit ungdomsråd. Det kan vere ein utfordring i enkelte kommunar, men det er aktuelt å vise til Modalen som nett har oppretta eit ungdomsråd.

Fylkesrådmannen rår til at ungdomsråd vert lovfesta på lik line med eldreråd og råd for menneske med nedsett funksjonsevne fordi det vil styrke Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval. Råd frå desse organa vil dermed representerer ungdom i heile Hordaland.